

Το κωμικό στοιχείο στην οπερατική μουσική του Wolfgang Amadeus Mozart

Ερευνητική εργασία
των μαθητών της Β' Λυκείου

- ◉ Χρήστου Μαντζάρογλου
- ◉ Διαμαντή Γιαλαμπουκίδη
- ◉ Μάσιμο Κολλέλα

Α' Αρσάκειο Λύκειο Ψυχικού

7 Μαΐου 2015

7 Θέατρο Αρσακείων Σχολείων Ψυχικού

Όπερα-Κωμωδία

- Το 17^ο αιώνα υπήρχε στις ιταλικές όπερες πληθώρα κωμικών σκηνών.
- τον 18ο αιώνα , εμφανίσθηκε η όπερα βασισμένη σε κωμικά λιμπρέτα ως ανεξάρτητο είδος.
- Έχει θέματα που πηγάζουν από λαϊκά θεατρικά είδη και διάφορους τομείς της καθημερινής ζωής.
- Παίζεται από λιγότερο δεξιότεχνες τραγουδιστές ή ακόμα και ηθοποιούς.

Ιταλία-Όπερα Buffa

Ως τις τελευταίες δεκαετίες του 18ου αιώνα ο όρος opera buffa χρησιμοποιήθηκε αρκετά αόριστα για πλήθος μουσικών σκηνικών έργων, όπως:

- Οι κωμωδίες με μουσική, που εμφανίστηκαν στη Νάπολη, χρησιμοποιούν την ναπολιτάνικη διάλεκτο και ναπολιτάνικες μελωδίες.
- Τα ιντερμέντια, μικρές μονόπρακτες παρεμβολές ανάμεσα στις πράξεις της σοβαρής όπερας.

Γαλλία-Κωμωδία με αριέτες

- Τον 18ο αιώνα, οι γαλλικές όπερες κωμωδίες λέγονταν ως επί το πλείστον κωμωδίες αναμειγμένες με αριέτες. Γνωστότερος συνθέτης αυτού του είδους ήταν ο βέλγος Αντρέ Μοντέστ Γκρετρώ.
- Οι όπερες αυτές είχαν μεγάλη ποικιλία μορφών και θεμάτων. Γενική ήταν η τάση να παρουσιάζονται απλοί άνθρωποι σε σύγκρουση με ευγενείς.

Γερμανία-Γερμανικές όπερες του Μότσαρτ

- ◉ << Η Αρπαγή απ' το Σεράι >> ,η πρώτη όπερα που έγραψε ο Μότσαρτ στη γερμανική γλώσσα εκτυλίσσεται στο κωμικό και εξωτικό περιβάλλον ενός πασά.
- ◉ Το πρώτο χορικό είναι του τύπου της λεγόμενης <<τούρκικης μουσικής>>, και κάνει χρήση των οργάνων που είχαν συνδεθεί με τις μπάντες των Γενιτσάρων.

- ◉ << Ο μαγικός αυλός>> παίχτηκε στη Βιέννη το Φθινόπωρο του 1791 και παρουσίασε αμέσως μεγάλη επιτυχία.
- ◉ Το λιμπρέτο, όπου συνωστίζονταν πολυάριθμοι χαρακτήρες με τρόπο που θυμίζει τις όπερες του 17ου αιώνα γράφτηκε από τον ηθοποιό και θιασάρχη, φίλο του Μότσαρτ, Εμάνουελ Σικανέντερ.
- ◉ Δείγμα κωμικότητας στο Μαγεμένο Αυλό αποτελεί η άρια του Παπαγκένο, την οποία και ακούμε.

Ιταλικές όπερες του Μότσαρτ

- ◉ Ως αυστριακός και κάτοικος της Βιέννης, ο Μότσαρτ επηρεάστηκε έντονα από την ιταλική μουσική.
- ◉ Η όπερα buffa <<Η δήθεν κηπουρός>>, σε λιμπρέτο του Καλτσαμπίτζι, που παίχτηκε στο Μόναχο το 1775, προμηνύει σε ορισμένα σημεία μεταγενέστερα επιτεύγματα, αλλά ως σύνολο, δεν κατοπτρίζει την μεγαλοφυΐα του συνθέτη.

- Η όπερα buffa <<Οι γάμοι του Φίγκαρο>>, εξελίσσεται ολόκληρη ως κωμωδία και περιέχει πλήθος γοητευτικών και αστείων μουσικών στιγμών.
- Η όπερα Don Giovanni ή drama giocoso όπως την αποκαλούσε ο Mozart, κλείνει με την τιμωρία του βλάσφημου και ανήθικου Ντον Τζιοβάννι, με ένα ρεαλιστικότατο όσο και τρομακτικότατο χτύπημα της μοίρας στον πλήρως αυτοπεποίθησης άνδρα.
- Ακούμε απόσπασμα από την Αρία του Καταλόγου από την όπερα Don Giovanni όπου απαριθμούνται οι κατακτήσεις του ευγενούς στις πόλεις της Ευρώπης.
- Τελευταία κωμική όπερα του Μότσαρτ ήταν η <<Έτσι Κάνουν Όλες, ή το Σχολείο των Εραστών>>, σε επίσης πρωτότυπο λιμπρέτο του Ντα Πόντε. Παίχτηκε στη Βιέννη το 1790.

